

Handläggare
Rosa Strömgren
Telefon: 08-50802176**Till**
Järva stadsdelsnämnd

Skrivelse om placerade barns gymnasiebehörighet i Järva

Svar på skrivelse från Åsa Nilsson Söderström (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens svar på skrivelsen.

Sammanfattning

I en skrivelse till nämnden, daterad den 20 november 2025, ställer Åsa Nilsson Söderström (L) frågeställningar rörande gymnasiebehörigheten för placerade barn i Järva.

I skrivelsen efterfrågas en fördjupad redovisning av gymnasiebehörighet för placerade barn i Järva samt vilka insatser som genomförts och vilka effekter dessa haft. Förvaltningens samlade bedömning är att utvecklingen är tydligt positiv inom familjehemsvården, där andelen barn som uppnår kärnämnenarna närmar sig uppsatt mål. Inom institutionsvård kvarstår utmaningar där resultaten är lägre, trots en trend av ökat utfall. De lägre resultaten bedöms hänga samman med målgruppens komplexa behov och placeringsformernas förutsättningar.

Förvaltningen har under perioden genomfört strukturerade insatser för att stärka placerade barns skolgång, bland annat genom skolsamordnare och Skolsatsning inom familjehemsvården (SkolFam). Sammantaget bedöms insatserna ha haft positiv effekt och lagt en stabil grund för långsiktigt förbättrade skolresultat. Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens svar på skrivelsen.

Bakgrund

I en skrivelse till nämnden, daterad den 20 november 2025, ställer Åsa Nilsson Söderström (L) frågor om gymnasiebehörigheten för placerade barn i Järva. Skrivelsen pekar på att den statistik som i nuläget redovisas till nämnden, avseende godkända betyg i svenska, matematik och engelska, inte fullt ut speglar målgruppens samlade utbildningsresultat eller deras faktiska möjligheter att uppnå gymnasiebehörighet.

Ärendet

Angivna frågor som redovisas i skrivelsen.

1. En sammanställning av andelen placerade barn i Järva som uppnått gymnasiebehörighet under åren 2022, 2023 och 2024.
2. En redovisning av resultaten fördelade på kön, typ av placering (familjehem, HVB etc.) samt om möjligt ursprunglig skolform (kommunal, fristående, särskola).
3. Hur utvecklingen av gymnasiebehörighet för denna grupp ser ut över tid i stadsdelen - har andelen behöriga ökat eller minskat?
4. Vilka särskilda insatser har förvaltningen genomfört - och avser att genomföra - för att stärka skolresultaten hos barn placerade i samhällsvård?
5. Hur förvaltningen bedömer effekterna av hittills genomförda insatser - finns det tecken på att de förbättrat resultaten?

Barnrättsperspektiv

Förvaltningen beaktar barnets rätt till utbildning genom kontinuerlig uppföljning av skolgång och skolresultat för placerade barn och unga. Insatserna syftar till att möjliggöra obruten skolgång och stärka barnens förutsättningar att uppnå gymnasiebehörighet i enlighet med barnkonventionen.

Funktionshinderperspektiv

Förvaltningen tar hänsyn till barns individuella behov, inklusive kognitiva svårigheter och funktionsnedsättningar, genom anpassade stödinsatser och samverkan med skola och vårdnadshavare. Detta syftar till att säkerställa likvärdiga förutsättningar för skolgång och måluppfyllelse.

Jämställdhetsperspektiv

Uppföljningen av placerade barn visar skillnader i måluppfyllelse mellan pojkar och flickor. Förvaltningens insatser är könsneutrala och syftar till att säkerställa likvärdiga skolgångsförutsättningar för samtliga barn och unga.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Redogörelse utefter angivna frågeställningar.

1. En sammanställning av andelen placerade barn i Järva som uppnått gymnasiebehörighet under åren 2022, 2023 och 2024.

År	Grupp	Indikator	Periodens utfall (%)	Utfall pojkar (%)	Utfall flickor (%)	Föregående års utfall (%)	Årsmål/KF:s mål (%)
2022	Familjehemsvård	Andel barn som klarar målen i kärnämnen	47,06	50,00	44,44	33,33	75
2023	Familjehemsvård	Andel barn som klarar målen i kärnämnen	68,12	50,00	83,78	47,06	75
2023	Institutionsvård	Andel placerade barn som klarar målen i kärnämnen	38,71	43,75	33,33	-	75
2024	Familjehemsvård	Andel barn som klarar målen i kärnämnen	74,71	70,00	81,08	68,12	75
2024	Institutionsvård	Andel placerade barn som klarar målen i kärnämnen	30,77	75,00	11,11	38,71	75

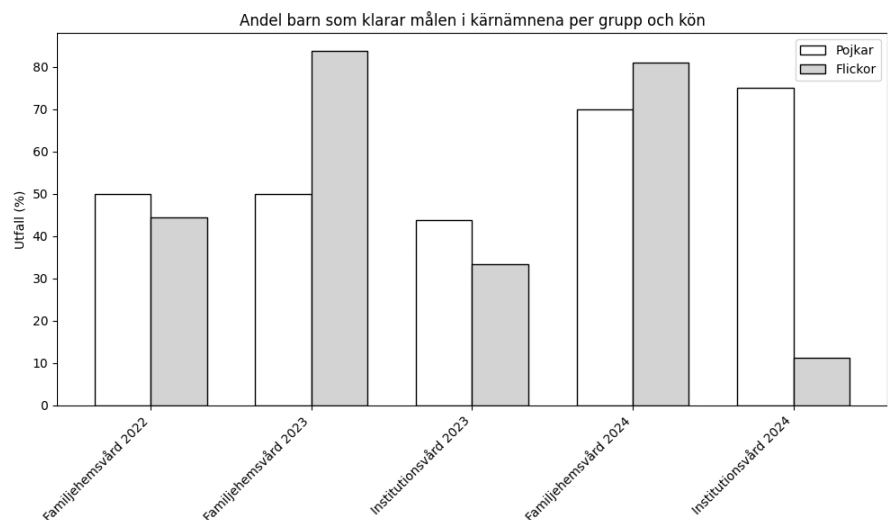
Underlaget redovisar andelen placerade barn i grundskolan som uppnår kunskapskraven i kärnämnen svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska. Tolkningen av mätmetoden har varierat över tid varpå viss diskrepans finns.

Tabellen visar andelen placerade barn i Järva som uppnått kärnämnen svenska/svenska som andra språk, matematik och engelska under perioden 2022–2024. För 2022 uppgick andelen till 47,06 procent, vilket innebär en förbättring jämfört med föregående år. Under 2023 redovisades en tydlig förbättring inom familjehemsvården, medan resultaten inom institutionsvården var lägre. År 2024 uppvisar familjehemsvården en fortsatt stabil utveckling, medan institutionsvården fortsatt redovisar lägre resultat. Resultaten påverkas bland annat av tidigare kunskapsluckor, psykosocial problematik och placeringstid, samt av att placering i institutionsvård ofta sker i äldre åldrar när en mer omfattande och redan etablerad problematik föreligger. Detta ofta i kombination med tidigare långvarig frånvaro från skolan. Utfallen påverkas även av det begränsade totala antalet placerade barn samt skillnader i placeringstyp, vilket medför att enskilda individers resultat får stort eller mindre genomslag i de procentuella utfallen. Under år 2025 visar utfall inom institutionsvården på en ökning till 47,83 procent, vilket indikerar en positiv trend.

Socialtjänsten följer samtliga placerade barns terminsbetyg på individnivå. För rapportering och uppföljning sammanställs endast de angivna indikatorerna på en aggregerad nivå, i enlighet med

stadens målstyrning. Förvaltningen anser att det skulle vara fördelaktigt att följa upp fler skolämnena utöver de ämnen som redan ingår i nuvarande indikatorn. Detta kan ge en mer nyanserad och tydlig bild av placerade barns förutsättningar att uppnå gymnasiebehörighet samt i vilken utsträckning genomförda stödinsatser leder till avsedda resultat.

2. En redovisning av resultaten fördelade på kön, typ av placering (familjehem, HVB etc.) samt om möjligt ursprunglig skolform (kommunal, fristående, särskola).

Typ av placering fördelat på kön: Indikatorn för 2022 avser familjehemsplacerade barn i skollåldern. För 2023 och 2024 omfattar indikatorn alla placerade barn, inklusive familjehem, jourhem, behandlingsfamilj, HVB, SiS samt stödboende.

Av tabellen framgår könsskillnader i andelen barn som uppnått kärnämnen under perioden. Flickor uppvisar genomgående högre andel behörighet än pojkar, särskilt inom familjehemsvården, medan utfallet inom ungdomsvården varierar mellan åren. Variationerna påverkas av ett begränsat antal placerade barn och dess kön samt skillnader i placeringstyp, vilket medför att enskilda individers resultat får stort genomslag i de procentuella utfallen.

Socialtjänsten följer samtliga placerade barns skolgång och ursprunglig skolform på individnivå. För rapportering och uppföljning sammanställs endast de i tabellen angivna indikatorerna på en aggregerad nivå, i enlighet med stadens målstyrning. I den individuella uppföljningen framgår att en betydande andel av barnen har behov av anpassad skolgång kopplad till neuropsykiatriska eller intellektuella funktionsnedsättningar eller andra särskilda behov.

3. Hur utvecklingen av gymnasiebehörighet för denna grupp ser ut över tid i stadsdelen - har andelen behöriga ökat eller minskat?

Utvecklingen över tid visar att andelen placerade barn i Järva som uppnått kärnämnen har ökat under perioden 2022–2024. År 2022 låg andelen tydligt under målnivån, men visade en förbättring jämfört med föregående år. Under 2023 och 2024 fortsatte utvecklingen i positiv riktning, framför allt inom familjehemsvården där andelen behöriga successivt närmat sig målnivån. Inom institutionsvården har resultaten inom målgruppen varit lägre och mer varierande, vilket påverkar det samlade utfallet. En jämförande analys över samtliga elever i stadsdelsområdet visar att gymnasiebehörigheten överlag har minskat under samma period. Under år 2025 visar utfall inom institutionsvården på en ökning om 47,83 procent. Sammantaget indikerar utvecklingen av placerade barns skolgång på en positiv trend, samtidigt som behov av fortsatt riktade insatser kvarstår för målgruppen för att uppnå målsättningen i staden.

4. Vilka särskilda insatser har förvaltningen genomfört - och avser att genomföra - för att stärka skolresultaten hos barn placerade i samhällsvård?

Förvaltningen har genomfört och bedriver flera riktade insatser för att stärka skolgång och skolresultat hos barn placerade i samhällsvård. Familjehemsplacerade barn omfattas av arbetssättet Skolsatsning inom familjehemsvården (SkolFam), som syftar till att säkerställa ett strukturerat och långsiktigt stöd till skolgången. Erfarenheter från projektet SkolFam planeras användas som kollegialt lärande för placeringar inom institutionsvård för att dela lärdomar och framgångsfaktorer.

För barn och unga placerade i HVB-hem, SiS-hem, stödboenden och behandlingsfamiljer ges stöd genom skolsamordnare. Skolsamordnarna arbetar nära barnet eller den unge, vårdnadshavare, socialsekreterare och skola med fokus på skolnärvaro, kontinuitet och skolresultat. Uppföljning av skolgång sker regelbundet under läsåret. Detta sker kontinuerligt före, under och efter placering samt vid hemflytt, i syfte att säkerställa en obruten skolgång.

För att stärka måluppfyllelsen i skolan för familjehemsplacerade- och särskilt institutionsplacerade barn ska nämndens verksamheter inom barn genomföra en fördjupande kartläggning av de barn som inte når skolans kunskapsmål samt fördjupa samverkan med familjehem, institution och skolor.

5. Hur förvaltningen bedömer effekterna av hittills genomförda insatser – finns det tecken på att de förbättrat resultaten?

Förvaltningen bedömer att de hittills genomförda insatserna haft en positiv effekt på skolgång och skolresultat för placerade barn, särskilt inom familjehemsvården där andelen som klarar

kärnämnenas ökat över tid. Skolsamordnarnas nära samarbete med barnet, vårdnadshavare, skola och socialsekreterare har bidragit till ökad uppföljning, förbättrad planering vid hemflytt, snabbare igångsättning av skolgång vid förändringar i placering samt tidigare skolstart efter placering. Inom institutionsvården visar uppföljning att effekterna är mer varierande och kräver ett långsiktigt perspektiv med hänsyn till målgruppens komplexa behov, såsom kunskapsluckor, trauman och tidigare skolfrånvaro. Kollegialt lärande och erfarenhetsöverföring från projektet SkolFam planeras förstärka placeringar inom institutionsvården genom spridning av lärdomar och identifierade framgångsfaktorer.

Sammantaget bedömer förvaltningen att de genomförda insatserna etablerat en stabil grund för långsiktigt förbättrade skolresultat och stärker skolgången som skyddsfaktor, samtidigt som fortsatt systematiskt arbete är avgörande för att säkerställa likvärdiga utbildningsmöjligheter för alla placerade barn.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Susanna Juvas Hagbjörk
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse Åsa Nilsson Söderström (L), Placerade barns gymnasiebehörighet i Järva

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2026-02-11
Susanna Juvas Hagbjörk, Avdelningschef	2026-02-11